

Bijleveld-Schouten

gen. Ja, dat zal ook onderdeel uitmaken van de evaluatie. Er wordt echt breed gekeken. Het lijkt mij een goed idee om het oordeel van de Kiesraad bij deze evaluatie te betrekken, maar ik kijk nog even naar mevrouw Bijleveld.

De **voorzitter**: Mevrouw Bijleveld knikte.

De heer **Van Raak** (SP): De staatssecretaris kondigt drie evaluaties aan, maar deze zijn er al geweest bij de verkiezingen. Dit jaar moest de opkomst omhoog. Daarom wilden politieke partijen deelnemen aan die verkiezingen, maar de kiezers hebben wel door dat de waterschappen geen politiek bestuur zijn, omdat er geen socialistische of liberale waterpompen zijn. Kunnen wij er niet gewoon mee ophouden? Laat de uitslag van deze verkiezingen niet zien dat Nederlanders niet zitten te wachten op politieke waterschappen? Laat de mensen die werken bij de waterschappen, gewoon hun werk doen, en laten wij hen onderbrengen bij de provincies. Kunnen wij al die bestuurders met 24% van de stemmen, waar wij nog 9% valse stemmen vanaf moeten trekken, niet gewoon naar huis sturen?

Staatssecretaris **Huizinga-Heringa**: Voorzitter. Ik kondig geen drie evaluaties aan, maar twee, een van de Waterschapswet en een van de uitvoering van de verkiezingen. De heer Van Raak zei dat wij nu toch wel de uitkomst weten, maar wij weten ook dat de opkomst niet hoger is geworden zoals wij graag wilden. Ik heb graag die evaluatie om de oorzaken daarvan en mogelijke oplossingen daarvoor te bezien. Je weet pas welke kant je op moet als je weet wat nu een rol heeft gespeeld bij het jammer genoeg toch zo laag blijven van de opkomst. Ik zou de heer Van Raak willen aanraden om die evaluatie toch af te wachten om vervolgens op basis van onderzoek en feiten te bezien hoe wij in de toekomst verder moeten.

Mevrouw **Neppérus** (VVD): Voorzitter. Ik denk dat deze verkiezingen een antireclame zijn geweest, want als je niet oplet komt ook nog de rol van het waterschap zelf aan de orde, ook al omdat bijvoorbeeld stembiljetten er te laat waren. Beide evaluaties lijken mij zinvol, maar ik vraag om daarbij ook de rol van de provincie te bezien net als die van de waterschappen en de verhouding tussen de waterschappen onderling. De afgelopen weken heb ik op internet een pingpongspel van onderlinge kritiek kunnen volgen. Ook dat lijkt mij onderdeel te moeten zijn van die evaluatie, want anders zou dit echt wel eens de laatste keer kunnen zijn geweest.

Staatssecretaris **Huizinga-Heringa**: Ik neem deze suggestie van mevrouw Neppérus graag mee.

De heer **Boelhouwer** (PvdA): Voorzitter. De PvdA pleit er al langer voor om de verkiezingen als die al gehouden moeten worden onder de Kieswet te brengen. Het is goed dat dit signaal nog eens versterkt wordt.

De waterschappen zijn er toch voor met name de droge voeten van de Nederlanders. Ik zou van de staatssecretaris wel willen weten wat deze verkiezingen daar volgens haar aan hebben bijgedragen.

Staatssecretaris **Huizinga-Heringa**: Ik ben het eens met allen die gezegd hebben dat deze verkiezingen niet gewerkt hebben als een reclame voor de waterschappen

en ik vind dat buitengewoon jammer. Wij allen weten dat waterschappen belangrijk zijn voor de veiligheid van ons land. Ook als wij de ideeën van de commissie-Verman gaan uitwerken, zullen wij de waterschappen hard nodig hebben. Ik zet mij er dan ook graag voor in, met de evaluatie en de daaruit voortkomende voorstellen, om te zorgen voor goede verkiezingen en zodanige wetgeving dat de waterschappen ook in staat zijn om zich goed aan de bevolking te laten zien waardoor deze antireclame hopelijk ook weer snel vergeten is.

Mevrouw **Verdonk** (Verdonk): Voorzitter. De waterschappen moeten blijven, ze zijn heel belangrijk voor droge voeten en schoon water. Waterschappen moeten blijven, geen punt van discussie! Maar die waterschapsverkiezingen moeten weg! 22 mln. en waarvoor? Eigenlijk meer tijdverdrijf. Kan de staatssecretaris mij nu eens precies vertellen wat nu het voordeel in het algemeen is om waterschapsverkiezingen te houden?

Staatssecretaris **Huizinga-Heringa**: Ik denk dat wij met deze vraag van mevrouw Verdonk terugkomen op de reden waarom de Waterschapswet door het vorige kabinet is voorgesteld. Toen is gekozen voor het doorzetten van de al eeuwenlang bestaande traditie om waterschapsbesturen te kiezen.

Mevrouw **Verdonk** (Verdonk): Er is een nieuw kabinet, er staat een nieuwe staatssecretaris! Kom op, laat nu eens horen wat uw idee is!

Staatssecretaris **Huizinga-Heringa**: Maar deze nieuwe staatssecretaris heeft natuurlijk wel te maken met de relatief nieuwe wet van het vorige kabinet. Dat is de wet, maar die gaan wij evalueren en wij gaan kijken naar een goede manier om om te gaan met de waterschappen. Heel veel scenario's worden daarbij bekeken. Als u vraagt om ook het scenario van helemaal geen verkiezingen te bekijken, gaan wij dat scenario er natuurlijk ook bij betrekken.

De **voorzitter**: Ik dank de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat voor haar antwoorden. De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties blijft nog in ons midden voor de volgende set vragen.

Vragen van het lid Van Beek aan de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over **de zorgelijke stijging, en de grote verschillen daarin bij de verschillende gemeenten, van de gemeentelijke lasten.**

De heer **Van Beek** (VVD): Voorzitter. Ik heb nu niet bij elk krantenbericht de neiging om naar de microfoon te lopen, maar een aantal keren per jaar krijg ik die wel, zeker als wij weer artikelen zien over de stijging van de lokale lasten. Dit keer was het een bericht in de De Telegraaf over een onderzoek van de Vereniging Eigen Huis. Ik realiseer me heel goed dat gemeenten autonoom zijn om binnen nationale voorwaarden hun eigen belastingbeleid te formuleren. Dit kabinet heeft de limiteringen laten vervallen, kort nadat deze waren ingevoerd.

Van Beek

In deze tijd moeten overheden zuinig zijn om huishoudens en bedrijven zo veel mogelijk bestedingsruimte te bieden. Het kan toch niet zo zijn dat in deze tijd met grote economische problemen lagere overheden doen alsof er niets aan de hand is en hun problemen doorschuiven naar de inwoners? Ik vraag dit juist ook omdat gemeenten en provincies door de systematiek van "samen de trap op, samen de trap af" er buitengewoon gunstig voor staan. De voeding van het Gemeentefonds en het Provinciefonds stijgen aanzienlijk doordat de rijksuitgaven stijgen.

De VVD-fractie is bezorgd over de gemiddelde stijging, maar vooral over de afwijkingen van het gemiddelde in opwaartse zin. Er is een groot aantal gemeenten met absurd hoge percentages stijgingen. Ik ben dan ook heel benieuwd hoe de staatssecretaris over een aantal zaken denkt. Ik heb een drietal concrete vragen:

1. Hoe beoordeelt de staatssecretaris deze ontwikkeling van uit de hand lopende gemeentelijke lasten?
2. Is de staatssecretaris bereid om in overleg met de VNG te zoeken naar mogelijkheden van vrijwillige beperking door gemeenten en provincies?
3. Is de staatssecretaris bereid, als dit overleg niet leidt tot substantiële matiging, hiertoe wettelijke mogelijkheden te overwegen?

Staatssecretaris **Bijleveld-Schouten**: Voorzitter. Het is eigenlijk precies zoals de heer Van Beek zegt: het vaststellen van het tarief voor de lokale belastingen is een lokale verantwoordelijkheid. Dit valt onder de lokale autonomie. Dit debat voeren wij elk jaar voordat de officiële cijfers worden vastgesteld, naar aanleiding van een aantal artikelen die dan in de krant verschijnen. Als ik mij niet vergis, hebben wij dat vorig jaar ook gedaan.

Ik ben het eens met de heer Van Beek als hij zegt: in deze tijd is het belangrijk dat gemeenten en provincies zich bezinnen op hun lasten en bekijken of daarmee zuinig kan worden omgegaan. In zijn algemeenheid heb ik er het volste vertrouwen in dat de gemeenten – daar gaat het met name om in het aangehaalde artikel – en de provincies dat ook doen. De bestuurders van gemeenten en provincies handelen in mijn ogen verantwoordelijk.

Hoe beoordeel ik de situatie op dit moment? In het artikel gaat het om een stijging van 3,2% gemiddeld. Dat is maar 0,4% boven de inflatie. De Vereniging Eigen Huis spreekt van een "representatieve steekproef", maar het is geen totaalbeeld van heel Nederland. Zoals de Kamer weet, laten wij het COELO jaarlijks een Atlas van de lokale lasten uitbrengen. Daarin staan de definitieve cijfers van alle gemeenten. Op basis daarvan kan ik pas een oordeel geven. Op grond van de cijfers in het artikel vind ik dat er van de "zorgelijke stijging" waarover de heer Van Beek sprak, geen sprake is. Het valt binnen de bestuurlijke macronorm die wij hanteren.

Ben ik bereid, te praten met de provincies en de gemeenten? Altijd. Dat is dus geen probleem. Ik doe dat ook, zoals de Kamer weet, in het Bestuurlijk overleg financiële verhoudingen. De tweede vraag kan ik dus positief beantwoorden. Ik zal met hen ook spreken over – verschillende fracties in deze Kamer hebben dat eerder ingebracht – hoe de belastingen en heffingen worden berekend. Daartoe ben ik zeker bereid.

Tot wat in de derde vraag wordt verzocht, het nemen van wettelijke maatregelen, ben ik niet bereid. Zoals de

Kamer weet, vindt dit kabinet juist dat de norm die het vorige kabinet heeft vastgesteld, strijdig was met de autonomie van de gemeenten. Die maximumnorm is daarom afgeschaft. Ik ben dan ook niet bereid om die opnieuw in te voeren. Ik geloof in de autonomie van lokale overheden en in de lokale democratie. Ik geef daarom ook geen oordeel over de aangehaalde individuele gevallen. De gemeenteraden van de genoemde gemeenten moeten dat beoordelen.

De heer **Van Beek** (VVD): Voorzitter. Ik dank de staatssecretaris voor de beantwoording. Ik ben blij dat zij bereid is om met de VNG te praten, maar wil graag weten wat haar inzet zal zijn. Het gaat mij namelijk niet zozeer om de discussie over een percentage tussen 2,8 en 3,2, maar om het feit dat er gemeenten zijn die er "factoren" overheen gaan. Je zou maar in gemeenten wonen waar het percentage is gestegen tot 10, 20 of 25. Dat is natuurlijk niet de meerderheid, maar dat zijn wel excessen. Terecht zegt de staatssecretaris dat de gemeenten verantwoordelijk zijn, maar het stellen van het macrokader is een landelijke verantwoordelijkheid. De vraag is of wij dat niet moeten nuanceren, zodat ook de afwijkingen ten opzichte van het gemiddelde een beetje binnen de perken blijven. Ik vraag de staatssecretaris dus om met name dat punt in het overleg met het VNG in te brengen.

Staatssecretaris **Bijleveld-Schouten**: Voorzitter. Ik ben niet van plan om het kader te verfijnen, omdat het een bestuurlijke afspraak is die wij hebben gemaakt. Die macronorm is gesteld met het oog op de collectieve lastendruk en wij voelen ons er verantwoordelijk voor dat de afwijkingen binnen de perken blijven. Gegeven het beeld, ga ik er nog niet van uit dat men boven de norm zit. Mocht dat wel het geval zijn, dan moeten wij nagaan wat de oorzaken zijn. Dan moeten de gevallen die exorbitant afwijken, bespreekbaar worden gemaakt. Mocht dat aan de orde zijn, dan zal ik dat zeker doen. In het verleden is dat al eens aan de orde geweest.

Mevrouw **De Pater-van der Meer** (CDA): Wij hebben het onderzoek gezien van de Vereniging Eigen Huis. Dat onderzoek is gedaan onder 101 gemeenten, dus ongeveer 20% van het totale aantal. Kan de staatssecretaris zeggen of dat beeld naar haar oordeel representatief is? Mij valt namelijk op dat de hoogste stijger, als je het percentage bekijkt, wat de totale last voor de ozb betreft nu ongeveer € 240 per jaar is, terwijl de hoogste ozb in de gemeenten veel hoger is. De hoge woonlasten worden veroorzaakt door de verhoging van de kosten voor de rioolrechten. Ik verzoek de staatssecretaris om daarop in te gaan. Dat is volgens mij namelijk een heel ander beeld.

Van de Vereniging Eigen Huis begreep ik dat zij graag wil dat gemeenten ongeveer dezelfde woonlast laten zien. Is de VVD-fractie van mening dat de gemeenten die nog onder het gemiddelde zitten, niet mogen stijgen opdat hun uitgavenpatroon op orde komt? Of moet dat volgens hem via de algemene uitkering gebeuren? Ik heb zojuist het bedrag van € 240 à € 250 genoemd. De algemene uitkering is ongeveer € 1000 per inwoner.

Staatssecretaris **Bijleveld-Schouten**: De Vereniging Eigen Huis zegt dat dit onderzoek representatief is. Dat is het enige wat ik daarover kan zeggen. Zoals mevrouw De

Bijleveld-Schouten

Pater zei, is het slechts een heel beperkt deel. Daarom wacht ik keurig op het complete beeld dat in het voorjaar van 2009 komt met de Atlas van de lokale lasten. Als die verschijnt, voeren wij een gesprek met de Kamer. Ik kan de vraag van mevrouw De Pater niet beantwoorden maar moet afgaan op datgene wat in dat stuk staat. Het lijkt mij sowieso beter voor het debat om een compleet beeld te hebben. Dat is altijd beter.

Ook mij is opgevallen dat de kosten voor rioolrechten een groot deel van de stijging veroorzaken. Daarover hebben wij al eerder met elkaar gesproken. Zoals bekend, mogen heffingen maximaal kostendekkend zijn. De Kamer heeft indertijd ingebracht dat wij moeten overleggen met de VNG om een vergelijking te maken van wat daaronder wordt gebracht. Dat hebben wij gedaan. Ook dat punt komt in de Atlas van de lokale lasten terug. Dat is wat ik daarover nu kan zeggen.

De heer **Van Beek** (VVD): Mevrouw De Pater en ik waren de woordvoerders in het debat over het wetsvoorstel van oud-minister Zalm. Daarmee hebben wij de ruimte van de gemeenten beperkt. Nog geen jaar later heeft mevrouw De Pater met een andere partner deze wet weer gewijzigd. Het verschil tussen mevrouw De Pater en mij is dat ik consistent ben in mijn opvattingen.

De **voorzitter**: Ik zie nog wel een paar andere verschillen ook.

Mevrouw **De Pater-van der Meer** (CDA): De heer Van Beek geeft geen antwoord op mijn vraag. De VVD-fractie zegt niet wat zij nu eigenlijk wil met de gemiddelde lasten.

De heer **Van Beek** (VVD): Dat staat in de wet die mevrouw De Pater en ik samen hebben aangenomen.

De heer **Brinkman** (PVV): Over de gemeentelijke lasten hebben wij het vaker gehad. Elke keer horen wij daarbij hetzelfde riedeltje over de gemeentelijke autonomie. Ik zie dat de staatssecretaris al begint te lachen, maar dit is niet lachwekkend. Enkele gemeenten zijn gewoon grote graaiers. Daar gaat men over de eigen inkomsten en schroeft men die kunstmatig op. Ik vind dat de staatssecretaris daaraan leiding moet gaan geven. Dit moet ophouden. Gemeenten moeten niet zelfstandig kunnen besluiten om de gemeentelijke lasten met meer dan 10% te laten stijgen. Zij moeten zelfs niet de mogelijkheid krijgen om deze lasten met meer dan de inflatie te laten stijgen. Is de staatssecretaris het met mij eens dat hierin een trend te ontdekken valt? Is zij bereid om dit een halt toe te roepen?

Staatssecretaris **Bijleveld-Schouten**: Als de heer Brinkman stelt dat er een trend te ontdekken valt in de stijging van de gemeentelijke lasten, dan ben ik het niet met hem eens. Zo'n trend kan ook hij nu nog niet vaststellen. Vorig jaar was er een heel gematigd beeld. Dat was het eerste jaar waarin wij de macronorm hebben losgelaten. Ik bestrijd dat er sprake is van een trend zoals die wordt geschetst door de heer Brinkman. Ook is er geen sprake van gemeenten die, om welke reden ook, de lasten maar opschroeven. Aan een verhoging van lokale lasten gaat altijd een debat in de gemeenteraad vooraf, zoals de Kamer spreekt met de minister van Financiën en de staatssecretaris van Financiën over de belastingen op

rijksniveau. Mijns inziens gaan de fracties in de gemeenteraden hiermee op een goede manier om. Dat hebben wij het afgelopen jaar kunnen zien en ik verwacht dat wij dat ook het komend jaar zullen zien. Er zijn gemeenten waar men de lasten voor komend jaar nog niet heeft vastgesteld. Juist daardoor is het beeld nog niet compleet. Ik kan deze gemeenten oproepen om zich te realiseren dat de verhogingen wat gematigd moeten zijn, zeker in deze tijd. Ik heb niet ontkend dat die matiging aanwezig moet zijn, zoals de heer Van Beek inbrengt. Ik heb er het volste vertrouwen in dat men dit goed doet.

De heer **Heijnen** (PvdA): Ook de fractie van de PvdA heeft het volste vertrouwen in de lokale democratie. De bewindsdames van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties hebben tijdens het wetgevingsoverleg gezegd dat zij met de gemeenten willen spreken naar aanleiding van een verzoek daartoe van mij. Zij willen met de gemeenten gaan spreken, omdat de economische situatie bar slecht is. Ondernemers hebben het moeilijk, de woningbouwproductie lijkt te stagneren en contracten van mensen worden niet verlengd. Gemeenten kunnen een belangrijke rol spelen bij het tackelen van deze problemen. Ik vraag nogmaals of de staatssecretaris bereid is dat gesprek te voeren. Is zij bereid om in dit gesprek de ontwikkeling van de lokale lasten aan de orde stellen? Wij vragen dit vanuit een positie van vertrouwen in gemeenten.

Staatssecretaris **Bijleveld-Schouten**: Zoals de heer Heijnen weet, vonden ik en de minister het idee dat hij heeft ingebracht een goed idee. Het idee is door de Kamer breed gesteund. Wij zullen dit overhedenoverleg voeren vanuit het idee dat gemeenten heel wat kunnen betekenen voor de economie, zeker in deze tijd en zeker bij het investeren. Daarop heeft de heer Heijnen terecht gewezen. Ik ben zeer bereid om in dit gesprek ook het geheel en de ontwikkeling van de lokale lasten aan de orde te brengen. Niet voor niets heb ik zojuist al in antwoord op de heer Van Beek gezegd dat het mij gepast lijkt om met de stijging van deze lasten in deze tijd gematigd om te gaan.

Mevrouw **Verdonk** (Verdonk): Minister zijn betekent ook duidelijke sturing geven. De Vereniging Eigen Huis heeft een heel belangrijk signaal gegeven. Daar zegt men: pas op, want wij zien stijgingen van gemeentelijke lasten tot 150%. Mensen krijgen dus allemaal een heel hoge rekening in de bus. De staatssecretaris stelt nu dat er gematigd moet worden opgetreden. Gemeenten mogen volgens haar slechts gematigd verhogen. Wat is gematigd? Waaraan denkt de staatssecretaris daarbij?

Staatssecretaris **Bijleveld-Schouten**: Dat heb ik nu juist weer niet gezegd. Ik heb gezegd dat gemeenten autonoom zijn en daarom met de verhogingen kunnen doen wat zij moeten doen. De besluiten daarover worden door de gemeenteraad gecontroleerd. Zo is het in Nederland geregeld. Dat betekent dat wij niet sturen op het vaststellen van de lokale belastingen. De gemeentelijke belasting is de enige grote lokale belasting die in Nederland bestaat. Wij sturen vanuit de collectieve lastendruk op rijksniveau op de macrolastendruk. Dat is het enige waarop wij sturen. Dat is in de Kamer zo vastgesteld. Ik vind echter wel dat gemeenten zich in

Bijleveld-Schouten

deze tijd moeten realiseren wat er aan de hand is. Zij moeten dus gepast omgaan met de stijging van lokale lasten.

Mevrouw **Verdonk** (Verdonk): Dit is geen antwoord op mijn vraag. Ik heb gevraagd wat gepast is.

Staatssecretaris **Bijleveld-Schouten**: Ik denk dat de stijging zich rond de inflatienorm moet bewegen en dat deze onder de macrolastennorm moet blijven. Dat is helder en dat is gepast.

Vragen van het lid Ulenbelt aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over **de loting bij aanvragen voor werktijdverkorting en het inschakelen van een notaris daarbij**.

De heer **Ulenbelt** (SP): Voorzitter. Dit weekend is de regering met de regeling voor de werktijdverkorting gekomen. Dat is terecht, want de SP, de vakbonden en de werkgevers hebben daarom gevraagd. De regeling is echter heel beperkt. De regeling geldt slechts voor 20.000 fulltime werknemers en bedrijven die in problemen verkeren, kunnen deze slechts tot 1 januari aanvragen.

Ik heb vanochtend gesproken met vertegenwoordigers van de metaalsector. Grote bedrijven als ASML, Corus, DAF, NedCar en Philips hebben inmiddels voor duizenden werknemers werktijdverkorting aangevraagd. Maar de toeleveranciers, middelgrote en kleine bedrijven, zien de klappen aankomen. Zij hebben die klappen nog niet gekregen, maar zij krijgen die na kerst, na 1 januari of in februari. Zij kunnen dan echter geen gebruik meer maken van de regeling, omdat deze dan gesloten is. Waarom is er geen sprake van gelijke monniken, gelijke kappen?

Heel veel werknemers gaan een onzekere kerst en een onzeker nieuw jaar tegemoet. Vakmensen dreigen ontslagen te worden, maar zij zijn later dat jaar waarschijnlijk weer nodig. Waarom kondigt de minister nu niet aan dat deze regeling om bedrijven te helpen en banen te beschermen ook na 1 januari geldig is?

Dan kom ik bij de loting. Op de laatste dag, als bijna 20.000 aanvragen zijn ingediend en de grens overschreden dreigt te worden, organiseert het ministerie een loting onder de laatste aanvragers. Een loting! Het ministerie van Sociale Zaken is toch geen casino? Een crisis bestrijd je toch niet met een loterij? Daarmee help je mensen toch niet door onzekere tijden heen?

Minister **Donner**: Voorzitter. Ik dank de heer Ulenbelt voor zijn vragen. De substantie van de regeling is vorige week bekendgemaakt. Hierover is vorige week in de Kamer uitvoerig gediscussieerd tijdens de begrotingsbehandeling van Sociale Zaken. Daarin zijn de aspecten zoals de heer Ulenbelt die nu noemt, ook aan de orde geweest.

De voorgestelde regeling voor werktijdverkorting is niet bedoeld om werkloosheid te voorkomen, zoals de heer Ulenbelt steeds probeert toe te lichten. Dit zal helaas niet mogelijk zijn. De regeling is bedoeld om te voorkomen dat een overreactie ontstaat bij de bedrijven die geconfronteerd zijn met een zeer abrupte vraaguitval.

Derhalve worden bedrijven in staat gesteld om personen van wie men verwacht dat zij vanwege de huidige omzetsdaling voor eventueel collectief ontslag in aanmerking komen, te behouden als de vraag na enkele maanden weer aantrekt.

Dat is op twee manieren in de regeling vastgelegd. De regeling is enerzijds beperkt tot 1 januari. Voorts is vastgesteld, ook na overleg met de sociale partners, dat het verschijnsel waar het om gaat ongeveer de orde van grootte heeft van 20.000 werknemers. Daarom is aangegeven dat de regeling op dat moment wordt gesloten. De aanvragen worden behandeld op volgorde van binnenkomst. Als er aanvulling nodig is, gelden de datum en het tijdstip van binnenkomst van een volledig ingevulde aanvraag. Het is echter mogelijk dat er op het laatste moment meer aanvragen liggen. Voor dat geval is geregeld dat er dan zal worden geloot, niet omdat wij een kansspel organiseren, maar omdat dit in die situatie de meest objectieve wijze is om vast te stellen wie daarvoor in aanmerking komt. Dit alles hebben wij ook besproken bij de begrotingsbehandeling en zal besproken worden bij de behandeling van de kabinetsbrief.

De heer **Ulenbelt** (SP): Kennelijk denkt de minister dat de crisis na kerst voorbij is. Dat is natuurlijk niet zo. In de auto-industrie en in andere industrieën worden de toeleveranciers pas later geconfronteerd met de gevolgen van de crisis. De minister regelt een overbrugging voor één maand, terwijl de problemen er ook zijn in januari, februari en maart. Daar steekt de minister zijn kop voor in het zand. Het enige wat ik vraag is dat de WW-gelden op dat moment niet gebruikt worden voor werkloosheidsuitkeringen, maar voor een poging om deze bedrijven en deze banen overeind te houden. Met een loterij bestrijd je geen crisis. Ik vind dat de minister serieus moet kijken naar de problemen van de bedrijven en van de mensen. Hij moet geen loterij organiseren.

Minister **Donner**: Ik deel geheel in de vrees van de heer Ulenbelt dat de crisis met Kerstmis niet voorbij zal zijn. Deze regeling is niet bedoeld om te voorkomen dat bedrijven die geconfronteerd zijn met de gevolgen van de crisis collectief ontslag zullen moeten aanvragen. Het gaat om de specifieke situatie die zich heeft voorgedaan sinds de effecten van deze crisis begonnen zichtbaar te worden. Dit gebeurde begin oktober. Daarom staat de regeling voor beperkte tijd, tot 1 januari, open.

De heer **Van Hijum** (CDA): De CDA-fractie heeft de minister eerder opgeroepen om terughoudend te zijn met het instrument van de werktijdverkorting en heeft de minister gewezen op de mogelijkheden die bedrijven nog hebben. Als zij tijdelijk geen werk of minder werk hebben voor hun werknemers, kunnen zij hen detacheren bij bedrijven of sectoren die nog vacatures hebben. Op die manier kan een beroep op de WW-middelen worden voorkomen. Alleen al in de technologische industrie zijn bijvoorbeeld nog steeds 13.000 vacatures. Kan de minister toelichten op welk moment bedrijven worden aangesproken op die mogelijkheid? Gebeurt dit voorafgaand aan het toekennen van de werktijdverkorting of gebeurt dit op het moment dat de werktijdverkorting al is toegekend? Wordt nagedacht over de beste manier om de tijd van de werknemers in te zetten? Ik vind dat de regeling op dit punt niet duidelijk is.